

Bruxelles, den 19.11.2013
COM(2013) 795 final

**RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET OG
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG**

**om anvendelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 861/2007 om
indførelse af en europæisk småkravsprocedure**

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET OG DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG

om anvendelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 861/2007 om indførelse af en europæisk småkravsprocedure

1. INDLEDNING

Forordning (EF) nr. 861/2007 om indførelse af en europæisk småkravsprocedure (herefter "forordningen") anvendes siden januar 2009 i alle medlemsstaterne undtagen Danmark. Procedurens vigtigste kendetegn er, at den er skriftlig, sagsbehandlingen er omfattet af stramme frister, intet krav om advokatrepræsentation, anvendelse af elektronisk kommunikation, anvendelse af standardformularer i forbindelse med proceshandling og afskaffelse af mellemliggende procedurer til fuldbyrdelse af retsafgørelser ("eksekvaturproceduren").

I henhold til artikel 28 skal Kommissionen senest den 1. januar 2014 fremlægge en rapport om anvendelsen af forordningen. Denne rapport tager udgangspunkt i en ekstern undersøgelse¹, en online-høring, besvarelser af et spørgeskema sendt til medlemsstaterne, drøftelser i 2011 og 2013 i Det Europæiske Retlige Netværk om civil- og handelsmæssige spørgsmål samt bidrag fra forbrugerne² og offentligheden³.

2. FORORDNINGENS ANVENDELSE GENERELT

Proceduren anses generelt for at have forenklet behandlingen af grænseoverskridende tvister om mindre krav i EU. Omkostningerne i forbindelse med småkravssager er nedbragt med godt 40 %, og sagernes varighed er faldet fra op til 2 år og 5 måneder til en gennemsnitlig behandlingstid på 5 måneder.

Sammenlignet med de nationale forenklede procedurer giver den europæiske småkravsprocedure færre omkostninger, da den er mere enkel end de nationale procedurer. De fleste nationale procedurer fjerner blot behovet for advokatrepræsentation i forbindelse med retssager om mindre krav ved de lavere domstole.

Den europæiske småkravsprocedure anvendes dog stadig i forholdsvis begrænset omfang i forhold til antallet af potentielle søgsmål. Der er således også stor forskel på antallet af

¹ Deloitte, "Assessment of the socio-economic impacts of the policy options for the future of the European Small Claims Regulation", juli 2013 (herefter: Deloitte-undersøgelsen). Undersøgelsen kan findes på: http://ec.europa.eu/justice/civil/document/index_en.htm.

² Med udgangspunkt i individuelle klager og følgende rapporter: Centre européen de la Consommation/Europäischer Verbraucherschutz e.V., "Procédure de règlement des petits litiges et injonction de payer européenne: des procédures simplifiées pas si simple dans la pratique", juli 2011. Rapporten kan findes på: http://www.europe-consommateurs.eu/uploads/media/4.4.3_procedure_de_reglement_des_petits_litiges.pdf; ECC-netværket, "European Small Claims Procedure Report", september 2012, s. 28. Rapporten kan findes på: http://ec.europa.eu/consumers/ecc/docs/small_claims_210992012_en.pdf. Desuden er undersøgelsen "Implementation of optional instruments within European civil law", som blev udarbejdet til Europa-Parlamentet i 2011 af B. Fauvarque-Cosson og M. Behar-Touchais er også taget i betragtning. Undersøgelsen kan findes på: <http://www.europarl.europa.eu/committees/en/studiesdownload.html?languageDocument=EN&file=72928>.

³ Særlig Eurobarometer 395 om den europæiske småkravsprocedure, april 2013 (herefter Eurobarometer 395). Undersøgelsen kan findes på: http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_395_en.pdf.

anmodninger i de forskellige medlemsstater, hvor Bulgarien f.eks. i 2012 registrerede tre anmodninger, mens Spanien registrerede 1 047 anmodninger⁴. Bortset fra faktorer, såsom befolkningens indkøbsvaner og tilstedeværelsen af nationale procedurer og omkostninger forbundet hermed, lader det til, at forskellene i forbindelse med anvendelse af den europæiske småkravsprocedure i medlemsstaterne især er forbundet med kendskabet til den, og hvordan den fungerer⁵. Denne konklusion understøttes af, at antallet af anmodninger i henhold til forordningen er steget støt, siden den blev iværksat i 2009⁶.

Eurobarometer 395 viser, at to tredjedele af dem, der har anvendt proceduren, overvejende er tilfredse med den. 13 % af de adspurgte var utilfredse, 17 % angav, at den pågældende ret ikke kendte til proceduren, 16 % havde svært ved at udfylde formularerne, og 10 % søgte bistand med at udfylde formularerne, men fik det ikke.

Der er også udpeget flere mangler, hvilket fremgår af nedenstående.

3. FORORDNINGENS ANVENDELSESOMRÅDE

3.1. Grænseværdi på 2 000 EUR

Forordningen anvendes ved sager, hvor kravets værdi ikke overstiger 2 000 EUR.

De fleste medlemsstater har nu indført nationale forenklede procedurer⁷. Grænseværdierne for disse procedurer varierer meget, fra 600 EUR i Tyskland til 25 000 EUR i Nederlandene. Siden forordningens vedtagelse har der været tendens til at hæve de nationale grænseværdier for de forenklede procedurer⁸, og i visse medlemsstater er grænseværdierne hævet betydeligt⁹.

Eurobarometer 347¹⁰ viser, at grænseværdien på 2 000 EUR i høj grad begrænser SMV'ernes muligheder for at anvende proceduren, idet deres grænseoverskridende tvister med andre virksomheder i gennemsnit beløber sig til 39 700 EUR. Virksomhederne er derfor nødt til at anvende de nationale småkravsprocedurer, hvis de findes, eller almindelige civilretlige procedurer. Det kan medføre uforholdsmæssigt store sagsomkostninger og langvarige sager. 45 % af de virksomheder, der er indblandet i tvister af grænseoverskridende karakter, bringer ikke sagen for retten, fordi sagsomkostningerne ikke står i rimeligt forhold til kravets værdi, mens 27 % ikke bringer sagen for retten, fordi sagsbehandlingen er for langvarig.

⁴ Der findes ingen data for typen af sager og kendetegnene herved, men for så vidt angår grænseværdien på 2 000 EUR formodes det, at proceduren overvejende er anvendt af forbrugere. Eurobarometer 395 fokuserede også på EU-borgernes opfattelse af proceduren.

⁵ Ifølge Spaniens besvarelse af spørgeskemaet har undervisningen ikke udelukkende været henvendt til retterne og dommerne, hvilket er tilfældet i de fleste medlemsstater (hvis der er tilbudt undervisning), men også til fogeder og retshåndhævende myndigheder. Se også: Deloitte-undersøgelsen, del I, afsnit 3.3.2.1., s. 73-74.

⁶ Se Deloitte-undersøgelsen, del I, afsnit 3.3.2.1, s. 66 (tabel 19), som viser en oversigt over medlemsstaternes besvarelser vedrørende antallet af anmodninger og retsafgørelser i forbindelse med den europæiske småkravsprocedure.

⁷ Kun Bulgarien, Cypern, Finland, Tjekkiet og Østrig har ikke indført nationale forenklede procedurer. Se Deloitte-undersøgelsen, del I, afsnit 3.3.1.1, s. 53.

⁸ F.eks. Det Forenede Kongerige, Estland, Frankrig, Irland, Italien, Litauen, Nederlandene, Slovenien, Spanien og Ungarn.

⁹ Det Forenede Kongerige: fra 5 000 GBP til 10 000 GBP, Nederlandene: fra 5 000 EUR til 25 000 EUR. Se Deloitte-undersøgelsen, del I, afsnit 3.3.1.1, s. 52-53.

¹⁰ Flash Eurobarometer 347, "Businesses-to-Businesses, Alternative Dispute resolution in the EU" (herefter Eurobarometer 347), s. 40-42. Undersøgelsen kan findes på: http://ec.europa.eu/public_opinion/flash/fl_347_en.pdf.

3.2. Det geografiske anvendelsesområde

Forordningen finder i øjeblikket anvendelse for tvister, hvor mindst en af parterne har bopæl eller sædvanligt opholdssted i en anden medlemsstat end den, hvor den ret, som behandler sagen, er beliggende. Denne begrænsning forhindrer parterne i at udøve deres rettigheder og i henhold til forordning (EF) nr. 44/2001 (Bruxelles I-forordningen)¹¹ vælge at benytte domsmyndigheden i deres fælles bopælsland fremfor en anden kompetent domsmyndighed under anvendelse af den europæiske småkravsprocedure. For eksempel:

- hvis kontraktens opfyldelsessted er i en anden medlemsstat, f.eks. leje af en feriebolig i en anden medlemsstat,
- hvis skadetilførselsstedet er i en anden medlemsstat, f.eks. en bilulykke i et grænseområde, eller
- hvis retskendelsen skal fuldbyrdes i en anden medlemsstat, f.eks. hvis skyldner har en bankkonto i en anden medlemsstat.

Samtidig betyder begrænsningen, at der ikke kan anlægges sag af eller mod personer fra tredjelande efter den europæiske småkravsprocedure ved retterne i EU-medlemsstaterne, f.eks. forbrugerklager over en virksomhed, der er beliggende i et tredjeland.

Derudover skaber denne begrænsning juridisk usikkerhed. Borgerne kan have en forventning om, at flere af deres grænseoverskridende sager er omfattet af forordningen, eller de kan skabe et kunstigt grænseoverskridende scenarie med henblik på at drage gavn af proceduren, f.eks. overdragelse af kravet til en udenlandsk virksomhed¹².

4. PROCEDUREN I HENHOLD TIL FORORDNINGEN

4.1. Domsmyndighed

Retternes kompetencer under den europæiske småkravsprocedure er fastsat i Bruxelles I-forordningen.

Nogle medlemsstater har etableret en eller enkelte specialiserede domstole til at behandle sager under den europæiske småkravsprocedure (f.eks. Finland, Malta og den tyske delstat Hessen). En sådan samling af kompetencerne har visse fordele, f.eks. ved at retternes specialviden, sprogkundskaber og udstyr til fjernkommunikation samles på et sted, så det virker omkostningsbesparende. De potentielle ulemper for fordringshavere, som ønsker at forfølge et mindre grænseoverskridende krav ved den lokale domstol, opvejes ved den øgede anvendelse af elektronisk sagsbehandling og midler til fjernkommunikation.

4.2. Skriftlig procedure og brug af midler til fjernkommunikation

Den europæiske småkravsprocedure er i princippet en skriftlig procedure. Parterne behøver således ikke rejse til den pågældende domstol, hvilket er både omkostnings- og tidsbesparende. Retten kan dog beslutte at holde et retsmøde, hvis den finder dette nødvendigt, eller hvis en part anmoder herom. Retterne opfordres til at afholde retsmøder ved hjælp af videokonference eller andre midler til fjernkommunikation, hvis det er teknisk muligt.

¹¹ Rådets forordning (EF) nr. 44/2001 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (EFT L 12 af 16.1.2001, s. 1).

¹² Sådanne tilfælde er blevet påpeget under drøftelserne i Det Europæiske Retlige Netværk.

Undersøgelsen viser, at syv medlemsstater/domsmyndigheder¹³ kun har begrænsede (mindre end 10 % af retterne) eller slet ingen muligheder for at anvende IKT i retten, mens 10 medlemsstater/domsmyndigheder¹⁴ giver mulighed for at anvende IKT i alle retterne. Selv i de medlemsstater, der har det relevante udstyr til rådighed, kan det ikke garanteres, at det rent faktisk anvendes til at afholde retsmøder i forbindelse med den europæiske småkravsprocedure, idet det påhviler dommeren at beslutte, om det skal anvendes eller ej. I øjeblikket pådrager parterne sig unødvendige omkostninger, når de anmodes om at møde fysisk til et retsmøde i retten i en anden medlemsstat.

I Eurobarometer 395 angav en tredjedel af de adspurgte, at de i højere grad ville forfølge et krav, hvis proceduren udelukkende foregik skriftligt uden behov for at møde fysisk i retten. Vores moderne teknologi giver mulighed for at installere udstyr til fjernkommunikation til forholdsvis lav pris (skype-lignende udstyr eller videokonference).

4.3. Anmodninger, forkyndelsesmidler og elektronisk procedure

Fordringshaveren kan enten anmelde sin fordring direkte ved retten, pr. post eller ved ethvert andet kommunikationsmiddel, f.eks. fax eller e-mail, som den medlemsstat, den pågældende ret er beliggende i, accepterer.

10 medlemsstater¹⁵ og 5 tyske delstater¹⁶ tillader elektroniske anmodninger i grænseoverskridende sager (online eller via e-mail). Denne udvikling vil sandsynligvis tage til i fremtiden¹⁷ og afspejles i pilotprojektet e-Codex om europæisk e-justice¹⁸, som vurderer mulighederne for et centralt europæisk elektronisk system for anmodninger under den europæiske småkravsprocedure.

Den foretrukne forkyndelsesmetode er pr post, hvor forkyndelsen attesteres ved et modtagelsesbevis. Det er kun muligt at foretage elektronisk forkyndelse, hvis det ikke er muligt pr. post. Da forordningen blev vedtaget, var denne bestemmelse meget progressiv, idet den fjernede alle formaliteterne i forbindelse med forkyndelse. I mellemtiden har medlemsstaterne indført midler til elektronisk kommunikation i deres nationale procedurer. På grund af reglen om, at forkyndelse pr. post har forrang for alle andre kommunikationsmidler drager parterne i den europæiske småkravsprocedure dog ikke nytte af denne modernisering. Det kan ligeledes forventes, at anvendelsen af IKT i retssystemerne vil stige med årene.

Den utilstrækkelige anvendelse af IKT afholder folk fra at anvende forordningen: en femtedel af de adspurgte i Eurobarometer 395 angav, at de i større grad ville anvende proceduren, hvis alle sagerne kunne behandles online.

4.4. Retssagens varighed

Forordningen fastsætter frister med henblik på at fremskynde sagsbehandlingen af mindre krav. Selv om der ikke er fastsat sanktioner for så vidt angår manglende overholdelse af disse frister, viser dataene, at varigheden af behandlingen af tvister for mindre krav er faldet drastisk siden forordningen blev vedtaget. Behandlingen af sager under den europæiske

¹³ Belgien, Bulgarien, Grækenland, Ungarn, Letland, Slovakiet, Det Forenede Kongerige – Nordirland.

¹⁴ Østrig, Cypern, Estland, Finland, Luxembourg, Malta, Nederlandene, Portugal, Sverige og Det Forenede Kongerige – Skotland.

¹⁵ Se Deloitte-undersøgelsen, del I, afsnit 3.3.2.2., s. 76-77. Østrig, Estland, Cypern, Tjekkiet (hvis anmodningen indgives via e-mail eller fax, skal originalen indgives efterfølgende), Finland, Frankrig, Nederlandene (anvendes dog ikke i praksis), Portugal, Slovenien, Det Forenede Kongerige (England og Wales).

¹⁶ Berlin, Brandenburg, Bremen, Sachsen, Hessen.

¹⁷ I Tyskland overvejer man f.eks. at indføre elektroniske anmodninger ved alle retterne i 2018.

¹⁸ <http://www.e-codex.eu/index.php/legal-community-benefits>; se også i forbindelse med den europæiske småkravsprocedure: <http://www.e-codex.eu/pilots/small-claims.html>.

småkravsprocedure i et udsnit af medlemsstaterne¹⁹ varer ca. 3-8 måneder med et gennemsnit på 5 måneder, sammenlignet med 2 år og 5 måneder inden forordningen blev vedtaget.

4.5. Fjernelse af kravet om advokatrepræsentation

Eurobarometer 395 viste, at en tredjedel af de adspurgte, som havde anvendt den europæiske småkravsprocedure, tyede til en retlig repræsentant, mens en anelse flere af de adspurgte havde anvendt proceduren uden at få retshjælp. I visse tilfælde lader det til, at borgerne søgte advokatbistand, fordi de ikke fik gratis bistand, eller fordi retsgebyrerne kun kan betales via en advokat (se nedenstående punkt 6 og 8.2). Selv om retten til retlig repræsentation er en grundlæggende borgerret, bør borgerne ikke være tvunget til at søge advokatbistand, fordi bestemmelserne i forordningen ikke overholdes eller på grund af rent praktiske hindringer.

4.6. Flersprogede standardformularer

Forordningen indførte flersprogede standardformularer. Disse har siden 2008 været tilgængelige på det europæiske retlige atlas sammen med et værktøj til at oversætte formularerne til alle de officielle sprog, og ligeledes findes der på den europæiske e-justice-portal siden 2011 dynamiske formularer og et værktøj til at udfylde dem²⁰.

Borgerne synes generelt, at det er nemt at udfylde anmodningsformularen (62 %), mens nogle har fundet det besværligt (16 %). Nogle forbrugere finder nogle af punkterne for indviklede, f.eks. punkterne vedrørende kompetence, sagens grænseoverskridende karakter, fastsættelse af renten samt hvilke dokumenter, der skal vedhæftes anmodningen²¹.

4.7. Minimumsstandarder for prøvelse af retsafgørelsen

Det ekstraordinære retsmiddel omhandlet i artikel 18 sigter mod at rette op på en situation, hvor skyldneren ikke var bevidst om sagsforløbet i oprindelseslandet og ikke var i stand til at forsvare sig selv. Forordningen fastsætter betingelserne for at anmode om prøvelse af retsafgørelsen, men selve proceduren tager udgangspunkt i den nationale lovgivning.

Andre civilretlige instrumenter indeholder procedurer, der svarer til den, der er beskrevet i artikel 18, f.eks. den europæiske betalingspåkravsprocedure²², den europæiske tvangsfuldbyrdsprocedure²³ og forordningen om underholdspligt²⁴. Gennemførelsen af proceduren for retlig prøvelse under de europæiske instrumenter har rejst visse spørgsmål og en vis usikkerhed. For at imødekomme disse bør bestemmelsen i artikel 18 præciseres yderligere ved at lade sig inspirere af den nyere bestemmelse i forordningen om underhold.

5. ANERKENDELSE OG FULDBYRDELSE I EN ANDEN MEDLEMSSTAT

Der er ikke udpeget problemer med forordningens afskaffelse af eksekvaturproceduren. De europæiske forbrugercentre er dog blevet gjort opmærksomme på visse problemer vedrørende selve fuldbyrdelsen, f.eks. i forbindelse med behovet for oversættelse og mangelen på

¹⁹ 10 medlemsstater besvarede spørgsmålet. Bulgarien: 6 måneder, Estland: 4 måneder, Finland: 3 måneder, Frankrig: 4,6 måneder, Malta: 6 måneder, Polen: 6,3 måneder, Slovakiet: 3 måneder, Slovenien: 4,3 måneder, Spanien: 8,2 måneder, Tyskland: 3,4-5,3 måneder.

²⁰ Se https://e-justice.europa.eu/content_small_claims_forms-177-en.do.

²¹ Se: Centre européen de la Consommation, "Procédure de règlement des petits litiges" og ECC-netværkets rapport.

²² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1896/2006 af 12. december 2006 om indførelse af en europæisk betalingspåbudsprocedure (EUT L 399 af 30.12.2006, s. 1 ff).

²³ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 805/2004 af 21. april 2004 om indførelse af et europæisk tvangsfuldbyrdsdokument for ubestridte krav (EUT L 143 af 30.4.2004, s. 15 ff).

²⁴ Rådets forordning (EF) nr. 4/2009 om kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser og samarbejde vedrørende underholdspligt (EUT L 7 af 10.1.2009, s. 1 ff).

oplysninger om fuldbyrdelsesprocedurer eller kontaktoplysninger på de retshåndhævende myndigheder i de forskellige lande²⁵. Kun et fåtal af landene godkender formular D på engelsk og enkelte andre sprog²⁶. Dette medfører ekstraomkostninger for den part, der begærer fuldbyrdelse. Omkostningerne i forbindelse med oversættelse faktureres normalt pr. side, på trods af at de fleste oplysninger allerede findes på alle de officielle sprog, og at det kun er punkt 4.3, retsafgørelsens konklusion, der behøver at blive oversat.

6. BISTAND TIL PARTERNE

Medlemsstaterne har kun i ringe grad truffet foranstaltninger til at parterne kan modtage praktisk bistand med at udfylde formularerne. Ifølge rapporten fra ECC-Netværket angav 41 % af medlemsstaterne, at denne bistand ikke stilles til rådighed for borgerne, og Eurobarometer 395 viser, at 10 % af de adspurgte søgte bistand, men ikke fik det.

Det lader således til, at medlemsstaterne ikke konsekvent yder gratis bistand. Det kan spille en rolle i en begrænset anvendelse af den europæiske småkravsprocedure.

7. MEDLEMSSTATERNES OPLYSNINGSFORPLIGTELSE

I henhold til artikel 24 og 25 skal medlemsstaterne stille visse oplysninger, som er nødvendige i forbindelse med proceduren, til rådighed. I øjeblikket findes der dog ingen oplysninger om visse spørgsmål, som kan variere meget fra den ene medlemsstat til den anden, f.eks. oplysninger om retsgebyrer og betalingsmåder, nationale procedurer for prøvelse i henhold til artikel 18 samt oplysninger om tilstedeværelsen af gratis bistand til borgerne.

Grundet denne manglende gennemsigtighed spilder forbrugere og virksomheder tiden ved at søge efter oplysninger vedrørende omkostninger og kan ikke træffe en velfunderet beslutning om, hvorvidt de skal anvende proceduren eller ej.

8. ANDRE HINDRINGER FOR ANVENDELSE AF PROCEDUREN

8.1. Retsgebyrerne står ikke i rimeligt forhold til kravenes værdi

Evalueringen viser, at en vigtig hindring for anvendelsen af proceduren i visse medlemsstater er de uforholdsmæssigt høje retsgebyrer. Retsgebyrerne skal ofte betales forud og kan virke afskrækkende på de fordringshavere, der overvejer at lægge sag an²⁷. Eurobarometer 347 viser, at 45 % af virksomhederne ikke går i retten, fordi retsgebyrerne ikke står i rimeligt forhold til kravets værdi²⁸. Den europæiske forbrugerorganisations "positionsrapport"²⁹ bekræfter, at de uforholdsmæssigt høje retsgebyrer afholder forbrugerne fra at anvende proceduren.

²⁵ ECC-netværket, "European Small Claims Procedure Report", september 2012, s. 28. Rapporten kan findes på: http://ec.europa.eu/consumers/ecc/docs/small_claims_210992012_en.pdf.

²⁶ Estland (engelsk), Cypern (engelsk), Malta (engelsk), Finland (svensk og engelsk), Sverige (engelsk), Frankrig (engelsk, tysk, italiensk, spansk) – Kilde: X.E. Kramer, "Small claim, simple recovery? The European small claims procedure and its implementation in the member states", ERA Forum (2011) 12, s. 130.

²⁷ Det forhold, at retsgebyrerne hører under princippet om "taberen betaler", er ingen forsikring for fordringshaveren, eftersom sagens afgørelse er usikker, og fordringshaveren vil først skulle "indefryse" sine egne penge indtil den egentlige fuldbyrdelse.

²⁸ Flash Eurobarometer 347, s. 31. Selv om denne undersøgelse generelt vedrører alle former for krav mellem virksomheder, understreger den, at forholdet mellem omkostningerne - og derfor også retsgebyrerne - er et af virksomhederne største kriterier for, hvorvidt de vælger at lægge sag an.

²⁹ Ref.-Nr. X/2013/040. Findes på: <http://www.beuc.org/Content/Default.asp?PageID=606>

Retsgebyrerne varierer mellem medlemsstaterne afhængigt af, hvilken beregningsmodel de anvender (fast gebyr eller en andel af kravets værdi eller en kombination af begge). Hvis retsgebyret udgør mere end 10 % af kravets værdi, anses det for at være uforholdsmæssigt stort. Det gælder især i grænseoverskridende sager, hvor der må forventes ekstraomkostninger, f.eks. i forbindelse med oversættelse. For krav for en værdi over 2 000 EUR synes retsgebyrerne overvejende at stå i rimeligt forhold til kravets værdi.

Mange medlemsstater opererer med et mindstegebyr for at forhindre uberettigede og unyttige sagsanlæg, bl.a. søgsmål, som der ikke er tilstrækkelig dokumentation eller belæg for eller forfølgelse af krav for latterlige beløb som 10 EUR.

8.2. Praktiske hindringer for betaling af retsgebyrer

Kommissionen er blevet gjort opmærksom på visse praktiske vanskeligheder, hvad angår betaling af retsgebyrer i andre medlemsstater.

Der er stor forskel på betalingsmåderne i de forskellige medlemsstater. I de fleste findes der en eller anden form for elektronisk betaling (online med kredit- eller betalingskort eller ved bankoverførsel). Nogle medlemsstater tillader telegrafisk overførsel. I enkelte medlemsstater skal retsgebyrerne dog betales ved fysisk fremmøde ved retten, via en advokat eller med check, som i mange medlemsstater ikke er normalt betalingsmiddel. I disse lande pådrager parterne sig ekstraomkostninger i forbindelse med rejsen til eller hyring af en advokat i den pågældende medlemsstat, når de skal betale retsgebyrerne.

9. BEGRÆNSET KENDSKAB TIL PROCEDUREN OG DENS ANVENDELSE

Hvis den europæiske småkravsprocedure skal anvendes effektivt, er det nødvendigt, at de relevante aktører - borgerne, retterne og andre organisationer, der yder bistand og rådgivning - er opmærksomme på procedurens eksistens, og hvordan den anvendes. Dokumentationen viser dog, at hverken borgerne eller retterne er tilstrækkeligt informeret:

Eurobarometer 395 viser, at 86 % af **borgerne** aldrig har hørt om proceduren. Potentielle fordringshavere, navnlig forbrugere, forfølger derfor ikke deres krav eller gør det ved at anvende de nationale procedurer.

Hvad angår **retterne og dommere**, viser en undersøgelse foretaget af ECC-netværket i alle medlemsstaterne, at knap halvdelen af retterne aldrig har hørt om proceduren, mens den anden halvdel ikke er fuldt informeret om detaljerne af proceduren. Et stort antal retter er derfor ikke i stand til at sørge for **effektiv bistand** til borgerne som omhandlet i artikel 11 i forordningen.

Dataene viser, at udbredelsen af oplysninger ikke har været effektiv på trods af medlemsstaternes forsøg på at øge retternes kendskab til proceduren. De steder, hvor der er stillet uddannelse til rådighed, ikke kun for retterne, men også for fogeder og retshåndhævende myndigheder, anvendes proceduren i højere grad. En specialisering af kompetencerne kan i visse medlemsstater også være et middel til at imødekomme problemet med det lave kendskab til proceduren blandt jurister. Proceduren ville altså give bedre resultater, hvis medlemsstaterne stillede flere ressourcer til rådighed med henblik på at øge opmærksomheden.

Kommissionen har på sin side prøvet at løse problemet med den manglende opmærksomhed gennem en række tiltag, f.eks. offentliggørelsen af oplysninger samt interaktive formularer på EU's websteder (Det Europæiske Retlige Netværks websted, det europæiske retlige atlas, e-justice-portalen), eller udvikling af særlige uddannelsesmoduler for dommere og andre retlige aktører samt workshops til lærere som led i særprogrammet om civilret. I samarbejde med Det

Europæiske Retlige Netværk er der udviklet en praktisk vejledning til de retlige aktører og en brugervejledning til borgerne i civil- og handelsmæssige spørgsmål, som offentliggøres i 2013. Kommissionen har også fremmet anvendelsen af proceduren gennem økonomiske midler som led i særprogrammet om civilret. De europæiske forbrugercentre yder også en vis bistand til forbrugere, der anvender den europæiske småkravsprocedure.

De relevante aktører synes også at have svært ved at **skelne mellem de forskellige instrumenter** til at forfølge deres krav og få dem fuldbyrdet i udlandet. De er navnlig usikre på, hvornår de skal bruge den europæiske småkravsprocedure eller den europæiske betalingspåkravsprocedure, samt hvornår det kunne være en fordel at anvende det europæiske tvangsfuldbyrdsdokument. En praktisk vejledning, der sammenligner procedurene og tydeligt viser, hvordan der skelnes mellem dem, og hvornår de forskellige instrumenter bør anvendes, kunne eventuelt være til stor hjælp for borgerne og de retlige aktører.

10. KONKLUSION

Denne rapport viser, at forordningen generelt har forbedret, forenklet og fremskyndet behandlingen af grænseoverskridende tvister om mindre krav. Ikke desto mindre er der stadig visse mangler.

Forordningen lider under ikke at være almindelig kendt. Denne udofordring imødekommes af Kommissionen ved en række tiltag som nævnt ovenfor.

I flere tilfælde gennemføres forordningen ikke hensigtsmæssigt. Dette kan afhjælpes ved at præcisere nogle af bestemmelserne, som har vist sig at skabe problemer. Dette gælder f.eks. den manglende gennemsigtighed af visse oplysninger vedrørende retsgebyrer, betalingsmåder og muligheden for at få bistand med at udfylde formularerne.

De resterende problemer skyldes overvejende mangler i den aktuelle forordning, f.eks. det begrænsede anvendelsesområde hvad angår grænseværdien og definitionen af grænseoverskridende sager, de processuelle mangler i forbindelse med prioriteringen af forkyndelse pr. post, den ringe anvendelse af videokonference og andre midler til fjernkommunikation, de uforholdsmæssigt høje retsgebyrer, manglende mulighed for at betale retsgebyrerne online i visse medlemsstater samt de unødvendige oversættelsesomkostninger i forbindelse med fuldbyrdelse af retsafgørelsen.

Denne rapport ledsages derfor af et forslag til ændring af den nuværende forordning og en konsekvensanalyse, der evaluerer ovennævnte problemstillinger.